

Eleonora Kaszewska, Jiro Hasegawa

Zadowice, pow. Kalisz. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 7, 161

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZADOWICE, pow. Kalisz
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadziła mgr Eleonora Kaszewaka
oraz mgr Jiro Hasegawa, Finansowało Muzeum
Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi, Czwar-
ty sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne płas-
kie z okresu lateńskiego i rzymskiego.

Badano południową część cmentarzyska rozkopując przestrzeń o powierzchni 11 arów odkrywając 48 grobów ciałopalnych, w tym 11 z okresu rzymskiego, pozostałe - z późnego okresu lateńskiego. Jedynie 2 groby z okresu rzymskiego zawierały popielnice, resztę stanowiły pochówki jamowe. Ten ostatni rodzaj grobów przeważał również w późnym okresie lateńskim, gdyż odkryto tylko 2 groby popielnicowe. Wśród grobów jamowych z tego czasu na szczególną uwagę zasługują groby z mieczami. Grób 627 zawierał dwukrotnie zgięty miecz obosieczny w pochwie żelaznej, duży grot z wycięciami w ostrzu, które miało po obu stronach wytrawiany ornament, mniejszy grot, umbo z imaczem, nożyce, półkolistą brzytwę, szydło i drobne przedmioty żelazne. Wyróżniono ponad to fragmenty trzech naczyń czernionych i ułamki innych naczyń. Obydwa groty tkwiły swymi ostrzami w czystym piasku, jedynie ich tulejki znajdowały się w obrębie jamy grobowej. Umbo było white kołcem w dno jamy. Grób 628 wyposażony był w jednosieczny miecz żelazny, półkolistą brzytwę, szczypczyki i fibulę. Grób ten zawierał dużą flość ceramiki, m. in. ułamki czernionego naczynia z geometrycznym ornamentem, utworzonym z szerokich rowków. Grób 633, oprócz obosiecznego miecza w pochwie żelaznej, wyposażony był w stożkowate umbo i imacz, 2 groty, duży nóż, nożyce, 2 fibule drucikowate, bryłę przepalanej gliny, okrągłą sprzączkę, drobne przedmioty żelazne i fragmenty zapewne trzech naczyń baniastych.

Wszystkie omówione wyżej groby miały duże rozmiary / około 2 m długości i około 180 cm szerokości/, a głębokość ich dochodziła do 90 cm od powierzchni. Największy z grobów późnolateńskich był najprawdopodobniej podwójny / 220 x 198 cm/ ponieważ znaleziono w nim brązową klamerkę esowatą, prędko gliniany, okrągłą sprzączkę żelazną, grot żelazny i ułamki zapewne siedmiu naczyń.

Groby z okresu rzymskiego w większości były uszkodzone i w skutek tego wartość ich była zdekompletowana. W tej grupie na uwagę zasługuje grób 642, jamowy, w którym przepalone kości ludzkie tworzyły skupisko w soczewce ziemi o rudym zabarwieniu, podczas gdy reszta grobu miała wypełnienie szarobrunatne. Być może, kości były zawinięte w tkaninę lub skórę, która pozostawiła taką barwę po rozłożeniu się w ziemi. Omawiany pochówek zawierał umbo white kołcem w dno grobu, imacz, 4 groty, z których 1 był częściowo poza obrębem grobu, krzesiwo, nożyce, szczypczyki, nożyk sierpikowaty, zawieszki ozdobne i kawałki okuć. Wszystkie te zabytki były żelazne. Grób datowany jest na wczesny okres rzymski.

W czasie badań odkryto wkop nowożytny o długości 23 m i szerokości 2,5 x 3 m, biegnący ze wschodu na zachód, prawie równoległy od ścian wykopu. Być może, jest to teren, na którym prowadzono badania wykopaliskowe w czasie ostatniej wojny, ponieważ w warstwach przemieszanej ziemi nie natrafiono na zniszczone groby ani na luźne zabytki, chociaż w tej części cmentarzyska pochówki odkrywano bardzo siebie. W obrębie omawianego wkopu znaleziono jedynie kilkanaście ułamków ceramiki, przeważnie z okresu rzymskiego. Pochodziła ona wyłącznie z górnej warstwy.

Badania będą kontynuowane.